

YTTRANDE

Dnr

Socialstyrelsen
Avdelningen för statistik och jämförelser
Indikatorbaserad utvärdering
106 30 Stockholm

Stockholm den 25 maj 2018

Palliativ vård – förtydligande och konkretisering av begrepp. Remissversion

Allmänt

Denna specialiserade palliativa vården i Sverige fungerar i allmänhet utmärkt, både i slutenvård och i olika typer av öppen vård och hemsjukvård. Men den allmänna palliativa vården, där de flesta personer med behov av palliativ vård finns, har uppenbara brister och fungerar dessutom olika väl i olika delar av landet. Vården och omsorgen behöver där lägga ytterligare kraft på att i ännu högre grad följa kunskapsstödet och det nationella vårdprogrammet vilket ska utgöra en gemensam grund för en god palliativ vård i livets slutskede.

Flera begrepp inom den palliativa vården uppfattas som otydliga av verksamheterna och ett förtydligande av dessa borde kunna leda till en förbättring och en mer jämlik vård och omsorg i livets slutskede.

Den palliativa vården i Sverige har utgått från behovet hos personer med cancersjukdomar. Cancersjukdomar är fortfarande den största diagnosgruppen inom den palliativa vården, men det finns också andra stora patientgrupper med behov av den palliativa vårdens förhållningssätt och kompetens. Viktiga exempel utgörs av patienter med hjärt- och lungsjukdomar, demens och stroke. Detta är långtifrån klart för många vårdgivare och kan vara en delförklaring att den allmänna palliativa vården varit och fortfarande är eftersatt i särskilda boenden och kommunal hemsjukvård.

Palliativt förhållningssätt

Palliativt förhållningssätt ska gälla alla personer och alla sjukdomar fram till livets slut. Rapportens definition kan vara lite problematisk eftersom risken är att en del personer ”väljs” bort då palliativ vård i allmänhet förknippas med vissa patientgrupper.

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

Palliativ vård

SPF Seniorerna stöder rapportens definition av termen ***palliativ vård***: hälso- och sjukvård i syfte att lindra lidande och främja livskvaliteten för patienter med progressiv, obotlig sjukdom eller skada och som innebär beaktande av fysiska, psykiska, sociala och existentiella behov samt organiserat stöd till närstående.

Palliativ vård bedrivs i all hälso- och sjukvård där patienten har palliativa vårdbehov. SPF Seniorerna välkomnar ett förtydligande om att i stort sett alla personer i livets slutskede har detta behov så att inte vissa grupper väljs bort.

Brytpunktssamtal till palliativ vård i livets slutskede

Definitionen bör möjligen kompletteras med eller förklaras om behovet och nödvändigheten av flera samtal vid ett antal sjukdomar, till exempel demens och progressiva neurologiska sjukdomar. Dessutom är det svårt att veta exakt när dessa samtal bäst behövs.

Efterlevandesamtal

SPF Seniorerna stöder rapportens definition av termen ***efterlevandesamtal***: samtal mellan vård- och omsorgspersonal och den avlidnas närstående en tid efter dödsfallet.

Definitionen är tydlig och uttömmande. Efterlevandesamtal borde erbjudas vid alla dödsfall, inte bara i det som definieras som palliativ vård.

Allmän palliativ vård

Allmän palliativ vård och omsorg bedrivs inom olika vårdformer såsom akutsjukhus, kommunal hemsjukvård och kommunala vård- och omsorgsboenden. Bekymret med rapportens definition är formuleringen ”grundläggande kunskap och kompetens i palliativ vård”. Vad detta ska innehålla kan tolkas mycket olika. Alltifrån en halvdags utbildning till veckolånga kurser med olika former av kunskapskontroller. En tydligare förklaring borde eftersträvas.

Specialiserad palliativ vård

SPF Seniorerna stöder rapportens definition: palliativ vård som ges till patienter med komplexa symtom eller vars livssituation medför särskilda behov, och som utförs av ett multiprofessionellt team med särskild kunskap och kompetens i palliativ vård.

Specialiserad palliativ verksamhet Palliativt konsultteam

Definition: palliativ vård som ges till patienter med komplexa symtom eller vars livssituation medför särskilda behov, och som utförs av ett multiprofessionellt team med särskild kunskap och kompetens i palliativ vård.

Term: specialiserad palliativ verksamhet

Definition: verksamhet som erbjuder specialiserad palliativ vård

Term: palliativt konsultteam

Definition: multiprofessionellt konsultteam som utgår från en specialiserad palliativ verksamhet och som tillhandahåller rådgivning, hand-ledning och utbildning till vård- och omsorgspersonal

Dessa tre definitionerna ”specialiserad palliativ vård”, ”specialiserad palliativ verksamhet” och ”palliativt konsultteam” borde sammanföras till en och samma definition – specialiserad palliativ vård – med den föreslagna definitionen för ”palliativ vård”, vilken bedöms som tillfredsställande. De två efterföljande definitionerna för ”specialiserad palliativ verksamhet” och ”palliativt konsultteam” har samma sakinhåll som den föreslagna definitionen av ”specialiserad palliativ vård” och tillför endast i vilket kontext som den specialiserade palliativa vården bedrivs. Detta förvirrar bara läsaren och bör därför utgå då innehållet i den palliativa vården skall vara lika oavsett var den bedrivs.

I detta ärende har arbetsutskottet beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har Gustaf Bucht, sakkunnig i vård och omsorg samt professor em. i geriatrik, deltagit.

Eva Eriksson
Förbundsordförande